

Regeringens 2025-plan rummer både søde sager og bitre piller

Med den nye plan tegnes der et klart billede af denne regerings ambitioner for de kommende år. Regeringen ønsker med sit udspil at sætte en ny retning for Danmark, og det får på mange områder betydning for akademikerne.

Set fra akademikervinkel er der en række positive initiativer i 2025-plan fx på erhvervsområdet, hvor der lægges op til skattelempelser for iværksættere, et investorfradrag og et ekstra fradrag for merinvesteringer i forskning og udvikling. Det foreslås også, at der nedsættes et permanent produktivitetsråd under Det Økonomiske Råd.

Men der er bestemt også bitre piller at sluge, hvis 2025-planen bliver realiseret. På beskæftigelsesområdet lægges der op til at indføre en måneds dagpengekarens for nyuddannede (se særskilt pressemeddelelse herom), og på SU-området foreslås omfattende nedskæringer på netto 3,3 mia. kr., hvoraf kun op til 1 mia. kr. årligt fra 2019 tilbageføres til sektoren.

Få et overblik over de mest AC-relevante initiativer i regeringens Helhedsplan og Akademikerne vurdering heraf:

Regeringens forslag til jobreform: Forbedringer og forringelser

Jobreformen rummer en række forslag i form af skattelettelser og præmiering af ledige, der kommer i job, samt incitament til pensionsindbetaling - men også dagpengekarens for dimitterende og effektivisering af a-kasserne.

Jobfradrag for beskæftigede, krav om pensionsindbetaling og nedsættelse af topskat

Regeringen mener, at incitamentet til at arbejde mere skal være større - særligt for lav- og mellemindkomstgrupperne. Derfor foreslås det at hæve jobfradraget i bunden. Ligeså foreslås det, at der kun opnås fuldt jobfradrag for indkomstgrupper over 300.000 kr., såfremt der indbetales til pension. Slutteligt foreslås det at nedsætte topskatten for indkomster på op til 1 mio. kr. med 5 procentpoint.

Akademikerne har ikke en skattepolitik, men bemærker dog, at det er fornuftigt at skabe en incitamentsstruktur, som er med til at sikre fuld pensionsindbetaling.

Jobpræmie for langtidsledige

Regeringen foreslår en konkret præmie til ledige med mere end 1 års ledighed, såfremt de kommer i job. Dette sker for at øge incitamentet til at tage korte og ufaglærte jobs for alle dagpengemodtagere.

Akademikerne siger ja tak til alle værktøjer, der hjælper langtidsledige i job, men bekymrer sig over, at regeringen tror, at udfordringen blot handler om den lediges motivation. Ofte vil den langtidsledige have brug for hjælp til at opkvalificere sig og oversætte kompetencer til nye brancher, måske beliggende i andre dele af landet. Og de forhold forbedrer jobpræmien ikke.

En måneds dagpengekarens for nyuddannede (se særskilt pressemeddelelse herom)

En måneds karens for dimitterende har tidligere været på banen som finansieringskilde i Dagpengekommisionen, men den blev pillet ud af anbefalinger i 11. time, efter at vi sammen med LO og FTF havde argumenteret kraftigt imod den. Ikke mindst fordi det vil medføre et stærkt svækket incitament for studerende til at melde sig i a-kasserne og dermed svække tilslutnin-

gen til forsikringsystemet på sigt, hvilket er i direkte modstrid med et af overordnede mål med dagpengereformen – nemlig at sikre en stor tilslutning til dagpengesystemet.

Akademikerne finder det uacceptabelt, at regeringen vil indføre en karensmåned for alle dimitterende. Forslaget kommer mindre end 1 år efter, at dagpengekommisionen kom med sine anbefalinger, som regeringen og Dansk Folkeparti sammen med Socialdemokraterne fulgte i et historisk hurtigt forlig om dagpengesystemet. Nu vælger regeringen - som et finansieringsbidrag til 2025-planen - at ændre på en af de grundlæggende præmisser i dagpengekommisionens anbefalinger. Det rokker ved vores tillid til holdbarheden af de politiske forlig, regeringen indgår.

Lønnen under seniorjob harmoneres med højeste dagpengesats for nye seniorjob

Regeringen foreslår reduktion af aflønningen i nye seniorjob til højeste dagpengesats.

Akademikerne vurderer, at dette initiativ vil ramme de højtlønnede relativt hårdere end de lavtlønnede. Samtidig vurderes det ikke rimeligt, at den mest erfarne arbejdskraft skal devalueres på forhånd. Til gengæld finder Akademikerne det vigtigt, at der sættes aktivt ind for at få flere seniorer til at blive i job eller komme i job, såfremt de bliver ledige. Ligesom det grundet den hævede pensionsalder bliver meget vigtigt at se på nogle nye jobtyper, som faktisk kan bestrides fornuftigt, så længe den hævede pensionsalder kræver det.

En effektivisering af A-kasser

Som en del af jobreformen lægges der også op til en effektivisering af a-kassernes administration. Som det er set før andre steder, så tager man udgangspunkt i, at øgede muligheder for digitalisering kan rumme et effektiviseringspotentiale, som a-kasserne skal tilskyndes til at realisere. Gevinsten er sat til 2 pct. om året i perioden 2017-2020 svarende til omprioriteringsbidraget på det statslige område.

Det er Akademikernes vurdering, at a-kasserne allerede har måttet effektivisere og omprioritere meget af deres arbejde grundet de mange fælles samtaler, som beskæftigelsesreformen har indført. Hertil kommer, at a-kasserne nu og det næste års tid kæmper en kamp med at implementere dagpengereformen, som beslægtet lægger mange ekstra ressourcer i a-kasserne. Akademikerne mener derfor ikke, at der bør afkræves en yderligere omprioritering i arbejdet på nuværende tidspunkt. Dertil kommer, at der trods den digitale udvikling stadig er brug for de varme hænder i kassernes arbejde med at få de ledige i job - til at afvikle samtalerne og til at lave virksomhedsopsøgende arbejde.

2025-planens Vækst2016 vil styrke virksomheder og iværksættere

Vækst2016 rummer en række forslag i form af særligt afgifts- og byrdelettelser til erhvervslivet samt øget kapital til iværksættere og nemmere skatteindbetaling for deleøkonomiske foretagender. Det rummer også forslag til et permanent produktivitetsråd, initiativer til udbredelse af deleøkonomi samt peger på et nyt erhvervsfremmesystem med fokus på innovation, eksport og sammenhængende system.

En stærkere iværksætterkultur: Tre års skattelempelse til iværksættere

Dette forslag har til formål at gøre det lettere for nye virksomheder at opbygge kapital i deres første leveår, og det indebærer en forsøgsordning med lempelse af selskabsskatten for nye erhvervsdrivende, der etablerer sig som iværksætterselskab (IVS). Det foreslås, at iværksæt-

terselskaber over en treårig periode får skattefrihed for et skattepligtigt overskud på op til 7 mio. kr. Side 3 af 6

Akademikerne finder, at det er et visionært forslag, der kan være med til at slå hul på de nystartede virksomheders store problem med at skaffe kapital i de første leveår.

Større fradrag for virksomhedernes merinvesteringer i forskning og udvikling

Der foreslås indført et bonusfradrag for at styrke virksomhedernes incitament til at investere i forskning og udvikling. Som reglerne er i dag, kan virksomhederne afskrive udgifterne til forskning og udvikling svarende til 100 pct. af udgifterne. Nu lægges der op til, at der i perioden 2017-2025 gives et bonusfradrag på 50 pct. for SMV'er og 25 pct. for store virksomheder for merinvesteringer i forskning og udvikling i forhold til niveauet i 2016.

Dette er et meget positivt initiativ, som Akademikerne har efterspurgt de seneste fem år.

Investorfradrag (fradrag for indskud i små virksomheder)

Regeringen vil gøre det lettere for små og nystartede virksomheder at skaffe risikovillig kapital ved at indføre et investorfradrag. Det indebærer, at personlige investorer, der tegner ny kapital i små unoterede virksomheder, får et skattefradrag, så det bliver mere attraktivt at investere. Ordningen skal løbe fra 2017, og fradraget kommer til at udgøre halvdelen af investeringerne op til 650.000 kr. årligt.

Akademikerne ser positivt på forslaget, der kan blive en stor gevinst for de små og nystartede virksomheder.

Frdrag for egenkapital (Allowance for Corporate Equity, ACE)

Regeringen ønsker at forbedre investeringsvilkårene ved at indføre et egenkapitalfradrag, et såkaldt ACE-fradrag (Allowance for Corporate Equity), som vil bidrage til at:

1. Øge investeringerne, herunder tiltrække udenlandske investeringer. Herved øges produktiviteten og timelønningerne.
2. Fremme risikovillig kapital til iværksættervirksomheder.
3. Løse problemet med, at aktive ejeres afkast af investeringer i egne virksomheder beskattes på både virksomheds- og ejerniveau (det såkaldte dobbeltbeskatningsproblem).
4. Fastholde en robust løsning på det såkaldte hovedaktionærproblem – at aktive ejere vil tage arbejdsindkomst ud som udbytte, hvis kombinationen af selskabsskat og skat på udbytte er lavere end skatten på lønindkomst).
5. Fjerne forvriddningen mellem gældsfinansiering og egenkapitalfinansiering.

Regeringen skønner, at indførelse af ACE vil øge BNP med 12 mia. kr. frem mod 2025 og 16 mia. kr. efter 2025.

Akademikerne finder, at initiativet ligner et columbusæg, idet man både får øget vækst, produktivitet og beskæftigelse, samtidig med at man får rettet op på nogle kendte skævheder og uhensigtsmæssigheder i systemet.

Bedre vilkår for generationsskifte af familieejede virksomheder

Der lægges op til yderligere forbedringer af vilkårene for generationsskifte af familieejede virksomheder. Det er regeringens ambition frem mod 2025 at sløjfe bo- og gaveafgiften eller overdragelsesafgiften ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed.

Akademikerne mener, at det er et fint initiativ. Men det ser ikke ud til at detaljerne er helt på plads endnu, så det bør der holdes fast i under forhandlingerne af pakken.

En fokuseret erhvervsfremmeindsats på tværs af stat, regioner og kommuner

Regeringen har iværksat en analyse af erhvervsfremmesystemet til offentliggørelse i efteråret 2016 med forslag til en revision af systemet. Akademikerne ser frem til at nærlæse og kommentere analysen, og vi forventer, at arbejdsmarkedets parter bliver inddraget i arbejdet. Med 2025-planen løftes sløret delvist, idet der nævnes behov for forskningsrelateret innovation, adgang til eksportmarkeder, væksttjeks og flere vækstteams - samt en mere sammenhængende struktur i det offentlige erhvervsfremmesystem.

Akademikerne finder det særlig vigtigt, at erhvervsfremmesystemet påbegynder et arbejde med virksomhedernes kompetenceforsyning - meget gerne i samarbejde med a-kasser og andre faglige tilbud, og at de bearbejder virksomhederne til afprøvning af nye kompetencer i tråd med virksomhedernes forretningsudviklingsbehov - samt i det hele taget efterspørger strategisk efteruddannelse af medarbejderne særligt i forhold til digitaliseringskrav og omstilling til 4.0. Akademikerne foreslår desuden, at arbejdsmarkedets parter deltager i vækstteamene fremadrettet.

Nedsættelse af et permanent produktivitetsråd

Regeringen vil nedsætte et permanent, nationalt produktivitetsråd, som får til opgave at følge og forme dansk produktivitet og i det hele taget øge væksten yderligere gennem tiltag, der styrker produktiviteten i virksomhederne. Rådet, som foreslås placeret under Det Økonomiske Råds formandskab, skal bidrage til systematisk analyse og vedvarende fokus på håndtering af produktivitsudfordringerne i Danmark. Opgaverne bliver at overvåge produktivitsudviklingen i dansk økonomi, analysere faktorer bag udviklingen i produktivitet og konkurrenceevne, komme med konkrete anbefalinger, der kan styrke den danske produktivitsudvikling, samt foretage effektivvurderinger af produktivitsfremmende tiltag.

Akademikerne deler regeringens bekymring omkring den lave produktivitsvækst og bifalder forslaget om at nedsætte et permanent produktivitsråd. Akademikerne er enige i, at Rådet bør placeres under Det Økonomiske Råds formandskab, og at analyserne bør udarbejdes i samarbejde med De Økonomiske Råds sekretariat. Akademikerne kvitterer for, at regeringen præciserer, at rådet i sit arbejde skal respektere den rolle, som arbejdsmarkedets parter har i forhold til løndannelsesprocessen. Men Akademikerne lægger vægt på, at arbejdsmarkedets parter skal deltage i alle dele af rådets arbejde med viden om forholdene på de dele af arbejdsmarkedet, som de forskellige parter repræsenterer. Dette muliggør også langt mere anvendelige anbefalinger i eksekveringen af rådets arbejde.

Strategi for deleøkonomi

Regeringen foreslår i Vækstplan2016, at deleøkonomien skal fremmes, og at der som led heri skal etableres en digital indberetningsløsning, så det bliver nemmere for forbrugerne at vælge de deleøkonomiske ydelser, hvor der sker indberetning til SKAT. Endvidere foreslår regeringen at afsætte en pulje på 100 mio. kr. til fremme af deleøkonomiske aktiviteter. Dette sker som led i den bebudede strategi for deleøkonomi.

Akademikerne deler regeringens holdning om, at deleøkonomiske aktiviteter i Danmark skal fremme vækst og innovation. Men det ligger også Akademikerne meget på sinde, at deleøkonomien reguleres på lige vilkår med øvrige aktiviteter. Derfor hilses forslaget om en digital løsning til indberetning til SKAT meget velkomment. En forhøjelse af bundfradrag på udlejning

af sommerhuse mv. skal derfor til gengæld nøje overvejes. En bagatelgrænse Side 5 af 6 vurderes umiddelbart fornuftig, men en egentlig skatteundtagelse af systematiske, 'dele'-økonomiske aktiviteter frarådes på det kraftigste, idet dette vil virke konkurrenceforvridende og skabe et negativt inciment til skatteindberetning. Akademikerne lægger desuden vægt på, at arbejdsmarkedets parter tilknyttes 100 mio. kr. puljen, såfremt den vedtages, for at sikre, at der ikke indgår offentlige kroner i tiltag, som har en social dumping-lignende konsekvens.

Ændringer i pensionssystemet

Pension, aldersopsparring og ny seniorfleksjobordning for nedslidte

For at fastholde, at tilbagetrækningsalderen skal stige i takt med den gennemsnitlige levealder, foreslår regeringen, at folkepensionsalderen hæves med seks måneder fra 67 år til 67½ år fra og med den 1. januar 2025. Efterlønsalderen foreslås tilsvarende hævet med ½ år fra 63 år til 63½ år. Derudover har regeringen nogle forslag, som skal bidrage til at sikre, at alle sparer op til deres alderdom. Der foreslås en pensionsbonus, som indebærer, at personer med indkomst over 300.000 får et ekstra jobfradrag, hvis de sparer op til deres alderdom. Derudover skal en ny aldersopsparringsordning øge tilskyndelsen til at spare op sidst i arbejdslivet. Endelig etableres der en ny seniorfleksjobordning for nedslidte.

Akademikerne finder det afgørende, at personer, som af den ene eller anden grund er nedslidte før den mulige tilbagetrækningsalder, har økonomisk mulighed for at forlade arbejdsmarkedet på en værdig måde – uanset hvilken længde deres uddannelse har, og uanset hvor længe de har været på arbejdsmarkedet.

SU-provenu skal give nye penge til uddannelse og forskning – resten bruges til skattelettelser

Markante ændringer i SU-systemet

Regeringen foreslår en række gennemgribende ændringer i SU-systemet, der betyder, at SU-stipendiet reduceres, og lånedelen øges. Hvor SU i dag udgør 2/3 af det samlede støttebeløb, skal stipendiedelen og lånedelen fremover være 50/50. Ligeledes vil regeringen fjerne det sjette SU-år således at der kun gives SU til normeret tid.

Samtidig foreslår regeringen, at studielånet under uddannelsen gøres rentefrit, og efter afsluttet studie sættes rentesatsen til diskontoen plus 1 pct. Fribeløbet for studerende forhøjes, og den nuværende afdæmpede regulering af SU'en videreføres. Endelig foreslår regeringen, at der indføres et forhøjet beskæftigelsesfradrag for dimittender i op til 3 år efter afsluttet uddannelse.

Reduktionen af SU'en samt fjernelsen af det sjette SU vil tilsammen give et provenu på 4,1 mia. kr. Forslaget om rentefrit lån under studierne reducerer dog det samlede provenu til i alt 3,3 mia. kr.

Stigningen i antallet af EU/EØS-studerende på dansk SU fylder en del i regeringens argumentation for SU-udspillet. SU-forringelserne skal således bidrage til at gøre SU'en mindre attraktivt for udenlandske studerende. Noget tyder på, at italesættelsen skal hjælpe regeringen med at få Dansk Folkepartis støtte, der i SU-debatten på den ene side har været skeptisk over for

SU-foringelser, men på den anden side har talt for behovet for opdæmning af EU/EØS-studerende på dansk SU.^{Side 6 af 6}

Akademikerne kritiserer regeringens planer om at ville finde et provenu til at finansiere skattelettelser og nye penge til uddannelse og forskning ved at forringe SU'en. Uddannelse og SU er en samfundsinvestering, men dette synes regeringen desværre at have glemte. SU-foringelserne vil sammen med en videreførelse af finanslovens uddannelsesbesparelser føre os længere væk fra videnssamfundets realisering. Se den særskilte pressemeddelelse fra Akademikerne herom.

I forbindelse med disse ændringer ligger der et par mere generelle forslag vedr. uddannelse og forskning.

Oprettelse af en kompetencepulje

Finansieret af besparelserne på SU'en foreslår regeringen en såkaldt Kompetencepulje, som bl.a. skal bruges til udviklingsprogrammer og målrettede indsatser, der forbedrer kvaliteten i uddannelsessystemet, styrker den erhvervsrettede forskning og udvikling og understøtter en kompetenceudvikling, der forbedrer mulighederne for at drage nytte af forskningsmæssige og teknologiske fornyelser. Puljen bliver på 50 mio. kr. i 2017, 0,6 mia. kr. i 2018 og 1 mia. kr. fra 2019 og frem mod 2025.

Kompetencepuljen på 1 mia. kr. udgør ikke halvdelen af nettoprovenuet fra besparelserne, sådan som regeringen ellers har meldt ud. Betyder det mon, at der bliver sparet på forskningen andetsteds, når forskningsmidlerne på finansloven forventes at blive uændrede? De formål, som sættes op for puljen, er områder, som Akademikerne gerne ser støttet, men selve konstruktionen virker som et sammensurium af forskellige formål, og der er ingen svar på, hvordan puljen vil blive fordelt på de enkelte formål.

Udvalg om bedre universitetsuddannelser

Regeringen vil nedsætte et udvalg med inddragelse af universiteter, eksperter og erhvervsliv, som skal se på den fremtidige indretning af universitetsuddannelserne og blandt andet belyse, hvordan der kan komme mere praksisnær undervisning med henblik på, at flere af de færdiguddannede finder beskæftigelse i den private sektor. Udvalget skal samtidig se på, hvorledes forslaget om erhvervskandidatuddannelser kan udfoldes, et forslag som bl.a. Akademikerne har været med til at foreslå.